

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

"Аж үйлдвэр, барилга, үйлчилгээний салбар"-ын

танилцуулга **2017**

Даланзадгад сум
2018

АГУУЛГА

Хүснэгтийн жагсаалт	4
Зургийн жагсаалт	4
Үүсэл хөгжил, танилцуулга	5
Бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллагын талаар	8
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн	10
Аж үйлдвэрийн салбар	12
Барилга	14
Тээвэр, Холбооны салбар	15
Дүгнэлт	19
Санал	20

Танилцуулгыг нэгтгэн боловсруулсан:

Статистикийн хэлтсийн Ахлах мэргэжилтэн Ө.Мөнхжаргал

Хаяг: Нутгийн Удирдлагын ордон 304 тоот

Утас: 70533439, 70533061

Цахим хаяг: umnugovi@nso.mn

Веб хаяг: www.umnugovi.nso.mn

www.1212.mn

Өмнөговь аймгийн Статистикийн хэлтэс

Даланзадгад 2018 он

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

1. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА бүс, аймаг, нийслэлээр 2012-2015 он
2. ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА бүс, аймаг, нийслэлээр 2012-2015 он
3. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ ХОРШОО, ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ, ГИШҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
4. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр* 2012-2015 он
5. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, 2012-2015 он, оны үнээр, мян.төг
6. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, 2012-2015 он биет хэмжээгээр
7. БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ сая.төг
8. ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
9. АВТО ТЕХНИКИЙН УЛСЫН ҮЗЛЭГ
10. ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

1. НИЙТ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА БОЛОН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО 2012-2015
2. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН 2012-2015 ОНООР /сая төг/
3. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД /салбаруудын эзлэх хувь/
4. НЭГ ХҮНД НОГДОХ ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН / сая.төг/
5. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, 2012-2015 оноор, оны үнээр, сая.төг
6. ЧУЛУУН НҮҮРС ОЛБОРЛОЛТ, 2012-2015 он, мян.тн
7. АРХИ СОГТУУРУУЛАХ УНДАА ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ ,2012-2015 он, мян.л
8. СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, 2012-2015 он, мян.л
9. БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ сая.төг
10. ТЭЭСЭН ЗОРЧИГЧ 2012-2015, мян.хүн
11. ЗОРЧИГЧ ЭРГЭЛТ 2012-2015, мян.хүн.км
12. ТЭЭВРИЙН ОРЛОГО 2012-2015, сая.төг
13. АВТО МАШИНЫ УЛСЫН ҮЗЛЭГИЙН ДҮН 2015 он /бүтцээр/
14. АВТО МАШИНЫ УЛСЫН ҮЗЛЭГИЙН ДҮН 2012-2015 он
15. ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН НИЙТ ОРЛОГО 2012-2015 он сая.төг
16. ТЕЛЕФОН ЦЭГИЙН ТОО 2012-2015 он

АЙМГИЙН АЖ ҮЙЛДВЭР, БАРИЛГА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ САЛБАРЫН ҮҮСЭЛ ХӨГЖИЛ, ТАНИЛЦУУЛГА

Манай аймаг анх 1931 оны өнт хонин жилийн хавар 2-р сард Өмнөговь аймаг байгуулагдаж, хацрын ар усанд түр байрлаж байсан худалдааны жижиг салбарыг нүүлгэн далангийн голын ард буулгаж аймгийн хоршоо болгон ашиглаж Лхагва, Дандар нарын 2 орон тоотойгоор ажиллуулсан нь худалдаа эрхлэгчдийн хоршооны тус аймаг дахь үндэс суурь нь болсон ба энэ хоршоо нь тухайн үеийн ханшаар 20 гаруй мянган төгрөгийн бараатай 2 эсгий гэртэй байв.

Энэ үеээс хойш аймгийн нийт сумдад хоршоо худалдааны салбарууд байгуулагдаж хөдөө нутгийн олон ардуудыг анхны хоршооны гишүүнээр элсүүлж, тусгай хэвлэмэл үнэмлэх олгож, тэдэнд зарим төрлийн хөнгөлөлт эдлүүлэх зэрэг ажил зохиогдож байв. Үүний зэрэгцээ ХАА-н үйлдвэрлэлд аян жин тээх, малын хашаа барих, худаг ус гаргах, ан агнах, хадлан тэжээл бэлдэх зэрэг ажилд хүч хөдөлмөрөө хамтран ажиллах зайлшгүй шаардлага гарч байв. Энэ шаардлагын дагуу Мандал-Овоо, Баяндалай, Ноён сумын зарим ардын аж ахуйтан хөдөлмөрөө хорших санаачлага гаргаж. 1937 онд Мандал-Овоо сумын ард Чосров, Даваа нар санаачлан 17 хүн сайн дураараа санал нэгдэн “Ангийн нөхөрлөл байгуулж, хамтын хүчээр ан агнаж мах, арьсыг нь худалдаанд тушааж орлогоо хувааж авдаг болсон байна. Мөн 1939 оны намар Ноён сумын малчин ард М.Даваа тэргүүтэй 5 малчин хамтран Дов сүүжийн булгийн түшиглэн жингийн нөхөрлөл байгуулж байсан нь одоогийн Гурван тэс сумын “Соёл” Нэгдлийн суурь нь байсан юм. Мөн 1930 аад оны дундуур байгуулагдсан үйлдвэрлэлийн хоршоодын артелиуд өргөжин тэлсээр байсан бөгөөд аймгийн төвийн артель 1950 иад оны дунд үеэс гар үйлдвэрлэлийн хоршооллын артель болон өргөжиж байв.

Улмаар 1990 оноос хойш зах зээлийн нийгэмд шилжин орчин цагийн буюу шинэ үеийн үйлдвэрлэл үйлчилгээ, худалдаа барилгын салбарын үндэс тавигдсан байна.

“Таван толгойн уурхай”-н түүхэн замнал

Хуучин Түшээт хан аймгийн Говь-Түшээ” гүний хошууны “Их Шанхай” уулын ойролцоо одоогийн Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын “Сийрт” багийн нутаг “Өгөөмөр” уулын баруун хойд үзүүрт “Цэций” уулын ард таван жижиг толгодын нэрээр нэрлэгдэн тогтсон Тавантолгой нүүрсний орд нь 8 аймгийнхаа төвөөс 96 км, сумаасаа 14 км, Улаанбаатар хотоос 550 км, Дорноговь аймгийн төмөр замын Сайншанд өртөөнөөс 470 километрийн зайд оршдог. Тавантолгойн нүүрсний орд нь, эрт дээр үеэс энгийн байдлаар хөрсөнд ил гарч, ардын хувьсгалын жилүүдэд ЗХУ, болон социалист бусад улс орны ба өөрийн орны геологичдын хамтарсан шинжилгээ судалгаагаар нээгдсэн дэлхийд алдартай коксжих нүүрсний том орд газар юм. 1934-1935 оноос, энд чулуун нүүрс байдаг гэдгийг ажил хичээнгүй ажигч гярхай нутгийн ардууд, ахмад буурлууд, уран дархчуул тухайн үедээ мэдэж, амьдрал ахуйдаа тэмээнд нуруу ачаалан хэрэглэж, үр дүнгий нь үзсэнээс улбаалан 1936 оноос сум, аймгийн хамгаалалтанд авч, гар аргаар түлшинд хэрэглэж эхэлсэн байна. 1939 оны сүүлч 1940- оноос эхлэн Цогтцэций сум дахь үйлдвэр-хоршооллын артельд Тавантолгойн чулуун нүүрсийг шилжүүлэн, гар аргаар гарган авч аймгийн төвд борлуулж эхэлснээр анхныхаа ажил үйлчилгээний гараанд гарч улмаар БНМАУ-ын Сайд нарын Зөвлөлийн 1966 оны 04 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 124 дүгээр тогтоолоор тус орд газрыг улсын болгож, үйлдвэрийн аргаар ашиглахаар шийдвэрлэн Аж Үйлдвэрийн Яаманд шилжүүлэн өгч, Дундговь аймгийн Цагаан-Овоогийн нүүрсний уурхайн цэг болгон ажиллагчид 8, үүнээс ажилчид гуравтайгаар зохион байгуулагдаж, анх удаа 3000 тн нүүрс гаргаж борлуулах улсын төлөвлөгөөг

хүлээн авч ажиллажээ. Улмаар аж үйлдвэрийн яамны 1967 оны 4-р сарын 25-ны өдрийн 64 тоот тушаалаар Сайд нарын Зөвлөлийн 30-р тогтоолыг үндэслэн 1967 оны 5-р сарын 1-ний өдрөөс биеэ даасан уурхайн захиргаа болгон байгуулсан байна. Энэ үед нийт 15 ажиллагсадтай, үүнээс ажилчид 6, инженер 3-302-нэг, ЖЭС-60, дизель станц-нэг, үйлчилгээний ГАЗ-53 машин-нэг, ус зөөврийн ЗИЛ-164 цистерн-нэг, конторын эсгий гэр-нэг, ажилчдын сууцны эсгий гэр-тав бүгд -230.3 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгөтэйгээр ирж байрласан бөгөөд анхны даргаар Цагаан-Овоогийн нүүрсний уурхайд мастераар ажиллаж байсан, Ханбогд сумын харъяат Сэрээтэрийн Хүүхэнжав томилогдоножиллажээ. Ийнхүү анхныхаа жилд 4300 тонн нүүрс гаргаж борлуулах, 1500 м³ хөрс хуулах улсын төлөвлөгөөт даалгавар хүлээн авч 107.2-133.3 хувиар биелүүлсэн бахдам сайхан амжилтаар гараагаа эхэлсэн байна. 1978-1980 онуудад уулын үндсэн тоног төхөөрөмжүүд шинэчлэгдэн Э-10011 энкскаватор, краз-256 автосамосвал, СБВ-2 м өрмийн машин, ЭСД-100 дизель станцуудаар хангагдаж байсан бол 1980-1990-ээд онд ЭО-5111 экскаваторууд, автогрейдер. Т-170, Т-130 бульдозерууд зэргээр уулын үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн, автопарк үйлчилгээний машин техникүүдээр шинэчлэгдэн жилдээ 120000 тн нүүрс олборлон борлуулах хүчин чадалтай орон нутгийн чанартай томоохон уурхай болон өргөжсөн байна.

Монгол Улсын Засгийн Газраас орон нутгийн уурхайнуудыг өргөтгөх хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх бодлогын хүрээнд болон Даланзадгадын Дулааны Цахилгаан станц ашиглалтанд орсноор уурхайн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, үйлдвэрийн найдвартай ажиллагааг хангах зорилгоор 2000 оноос коматцу Д-65 бульдозер. РС-220 экскаватор, 25 тн-ийн даацтай терекс автосамосвал 2 ш зэргээр парк шинэчлэлтийг дахин хийснээр өнөөдөр үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа хэвийн явагдаж байна. Манай уурхайн хамт олон, түүхийн 40-н жилийн хугацаанд Өмнөговь аймгийн нийт сум, төвийн хэрэглэгчид, Дорноговь аймгийн хилийн залгаа сумдууд, цэргийн анги, Дундговь аймгийн төв болон ойрын сумдын нүүрсний хэрэгцээг хангаж ирсний зэрэгцээ 1990-1991 онд Хөтлийн цемент шохойн үйлдвэр, Улаанбаатар хотын 3-р цахилгаан станцад нүүрс нийлүүлж байснаас гадна 2004 оноос БНХАУ-д нүүрс экспортлох гэрээ хийснээр 2006 он гэхэд хугацаанд нүүрс борлуулалтын хэмжээ эрс нэмэгдэж нийт 2.8 сая тн нүүрс олборлож, 2.9 сая тн хөрс хуулсан амжилттай байна. 2001 оноос эхлэн манай аймагт олон томоохон уурхайнууд шинээр бий болж аймгийн тэргүүлэх салбар болон хөгжсөөр байна.

2017 оны жилийн эцсийн байдлаарх уул уурхайн мэдээлэл

2017 оны 12 дугаар сарын 31-ны байдлаар Өмнөговь аймгийн нутаг дэвсгэрт хайгуулын лиценз-17,54%, Ашиглалтын лиценз-2,83%, нийт 20,38% нь лицензийн талбай эзэмшиж хэдий ч хайгуулын талбайн хэмжээ багассан ч ашиглалтын талбайн нь 33%-иар нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Засгийн газрын 239 дугаар тогтоолоор Өмнөговь аймгийн газар нутгийн 23,9% хайгуулын лиценз олгохоор батласан байна.

Одоогоор ашиглалтын лицензийг 35 аж ахуй нэгж компани эзэмшиж, үүнээс Оюу толгой, Таван толгой, Эрдэнэс таван толгой, Энержи Ресурс зэрэг 12 уул уурхайн компани байнгын үйл ажиллагаа явуулж байна.

Ашиглалтын нийт 472461.63 /га/ талбайгаас Нүүрс-**71,48%**, Алт-зэс- 23,94%, Флюорит- 0,39%, Бусад металл ашигт малтмал- 4,06%, Металл бус ашигт малтмал- 0,15%-ыг эзлэж байна.

Монгол улсын нүүрс олборлолт, дотоодын хэрэгцээ нь сүүлийн 5 жилд 3 дахин өссөн үзүүлэлттэй байгаа нь шатах ашигт малтмалын нөөц, эрэлт хэрэгцээ дэлхийн зах зээлд нэн шаардлагатай байна.

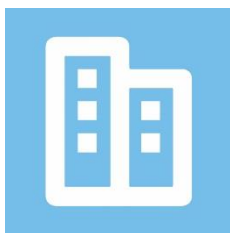
2013 онд 9771.2 мян.тн ашигт малтмал олборлож 74.2% Гашуунсухайтын боомтоор, 25.8% Шивээхүрэнгийн хилийн боомтоор тус тус борлуулалт хийгджээ.

Ухаа Худаг-Гашуун сухайт Чиглэлийн Төмөр Замын Төсөл хэрэгжиж эхэлсэн нь улс орны хувьд онцгой ач холбогдол өндөртэй, ачаалал ч өндөртэй, ашиг өндөртэй зам байх юм. Өнөөдөр бид Цагаан хаднаас цааш хилээр гаргахын тулд богино тээвэр хийж байна. Энэ нь өртөг зардал, дамжлагаг ихтэй, тонн нүүрсийг бид 50 юань буюу ойролцоогоор 7-8 ам.доллараар тээвэрлэж байгаа гэсэн үг. Төмөр замаар тээвэрлэснээр энэ 8 долларыг бид бараг 2 доллар луу буулгаад ирнэ. Энэ бол асар их хэмжээний хэмнэлт болно. Нөгөөтэйгөөр, автомашинууд хилээр гаалийн бүрдүүлэлт хийж гарахын тулд асар их хэмжээний цаг хугацаа зарцуулдаг, үүнээс болж экспортын хэмжээ буурдаг.

2015 онд Нарийнсухайтын орд газраас БНХАУ-д нийлүүлэх нүүрсний тээвэрлэлтийг тус чиглэлд концессын гэрээгээр баригдсан 43,2 км хүнд даацын замаар тээвэрлэхээр тогтоосон замыг ашиглалтанд авч 2015 оны 01 дүгээр сарын 16-ны 17 дугаар тушаалаар тээвэрлэлийг тус автозамаар явуулах болсон нь байгаль орчин, тоосжилт, тээвэрлэлтийн чиглэлийн хөрсний эвдрэл зэрэг асуудлуудыг шийдвэрлэсэн бүтээн байгуулалт болсон. Мөн 2015 онд “Терра Энержи” ХХК нь 98,4 км хатуу хучилттай авто замын суурь ажлын 70%, далангийн 30%-ийн ажлыг гүйцэтсэн ба 2018 онд автозамын ажлыг эрчимжүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.

2017 оны Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын ажлын албнаас гаргасан Аудитын дүгнэлтээр Уул уурхайн компанийн төлсөн дүн нь улсын төсвийн урсгал орлогын 33%-ийг бүрдүүлсэн ба нийт төлбөрийн 93% нь улсын төсөвт, 6% нь орон нутгийн төсөвт, 1% нь төр засгийн байгууллагуудад хандив, дэмжлэг хэлбэрээр төвлөрүүлсэн байна.

1. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ,

БАЙГУУЛЛАГЫН ТАЛААР

Монгол улсад нийт бүртгэлтэй 155065 аж ахуйн нэгж, байгууллага 1.5 хувь, төвийн бүсийн 16.3 хувийг Өмнөговь аймгийн аж ахуйн нэгж, байгууллага эзэлж байна. / ХҮСНЭГТ 1/

ХҮСНЭГТ 1. БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА бүс, аймаг, нийслэлээр 2010-2017 он

Аймаг, нийслэл	2010	2015	2016	2017
Улсын дүн	73 795	126560	141502	155065
Төвийн бүс	7 685	11700	12587	13804
Говьсүмбэр	196	351	398	439
Дархан-Уул	2170	3196	3480	3768
Дорноговь	705	1181	1298	1439
Дундговь	571	861	907	965
Өмнөговь	862	1797	1966	2256
Сэлэнгэ	2020	2528	2619	2894
Төв	1161	1786	1919	2043

ХҮСНЭГТ 2. ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА бүс, аймаг, нийслэлээр 2010-2017 он

Аймаг, нийслэл	2010	2015	2016	2017
Улсын дүн	40 951	64301	72182	78585
Төвийн бүс	4 821	7862	8499	9050
Говьсүмбэр	159	278	313	302
Дархан-Уул	1032	1811	1973	2130
Дорноговь	460	922	1002	1069
Дундговь	401	585	601	639
Өмнөговь	587	1109	1281	1429
Сэлэнгэ	1562	2032	2108	2214
Төв	620	1125	1221	1267

2017 онд бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй 2256 аж ахуйн нэгж, байгууллагаас үйл ажиллагаа явуулж байгаа нь 1429 байна. Бүртгэлтэй аж ахуй нэгж байгууллагын тоо 2010 оноос 1394 буюу 266 дахин, өнгөрсөн оноос 290 буюу 14.7 хувиар тус тус өссөн байна. Дээрх бүртгэлтэй аж ахуй нэгж байгууллагын тоо өссөнтэй уяалдаатайгаар мөн үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуй нэгж байгууллагын тоо жил ирэх тусам өсөлттэй байна.

/ХҮСНЭГТ 1/, /ХҮСНЭГТ 2/, /ЗУРАГ 1/

ЗУРАГ 1. НИЙТ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА БОЛОН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО 2010-2017 он

2. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Урьдчилсан гүйцэтгэлээр 2017 онд Өмнөговь аймаг Монгол улсын дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 2 хувь, төвийн бүсийн 20.1 хувь болох 540.3 тэр бум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж байгаагийн дээр нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 8.2 сая төгрөг болж улсын хэмжээнд Орхон аймаг, Улаанбаатар хотын дараа 5-т, аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт дүнгээр 287.9 тэрбумд хүрч Улаанбаатар, Орхон аймгийн дараа 5-т тус тус орж байна.

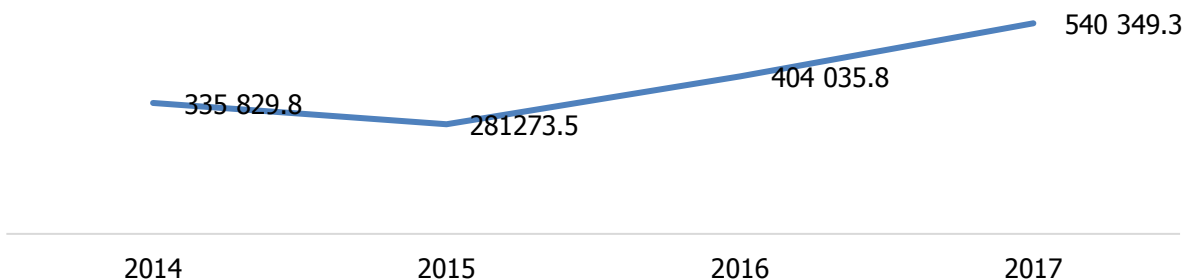
ХҮСНЭГТ 4. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр* 2012-2015 он

	2014				2015			
	ДНБ, сая төг	Дүнд эзлэх хувь			ДНБ, сая төг	Дүнд эзлэх хувь		
		Хөдөө аж ахуй	Аж үйлдвэр, барилга	Үйлчилгээ		Хөдөө аж ахуй	Аж үйлдвэр, барилга	Үйлчилгээ
Дүн	22 227 054.3	13.3	34.7	52.0	23150385.6	13.3	33.7	53.1
Төвийн бүс	2 353 383.5	34.4	31.7	33.9	2348241.3	35.1	29.4	35.5
Говьсүмбэр	72 860.8	24.2	30.4	45.4	83724.4	25.8	30.7	43.5
Дархан-Уул	362 087.7	11.7	38.2	50.1	367262.7	9.8	40.9	49.2
Дорноговь	308 754.4	31.5	25.2	43.4	261319.1	36.0	8.0	56.0
Дундговь	213 115.0	61.0	10.3	28.6	237565.8	60.1	11.9	28.0
Өмнөговь	335 829.8	28.5	33.8	37.6	281273.5	32.8	20.9	46.3
Сэлэнгэ	586 241.7	25.8	48.3	25.9	574519.5	25.0	47.7	27.2
Төв	474 494.1	57.8	18.9	23.3	542576.3	54.0	24.4	21.6
	2016				2017**			
	ДНБ, сая төг	Дүнд эзлэх хувь			ДНБ, сая төг	Дүнд эзлэх хувь		
		Хөдөө аж ахуй	Аж үйлдвэр, барилга	Үйлчилгээ		Хөдөө аж ахуй	Аж үйлдвэр, барилга	Үйлчилгээ
Дүн	23 942 866.4	11.5	36.6	51.8	27 167 034.7	10.6	39.4	50.0
Төвийн бүс	2 439 043.8	29.7	35.2	35.2	2 682 960.2	26.5	41.0	32.5
Говьсүмбэр	83 354.9	20.0	38.3	41.7	87 255.0	20.4	38.2	41.3
Дархан-Уул	387 260.4	9.7	42.1	48.2	437 804.2	7.8	49.3	43.0
Дорноговь	272 288.4	25.6	18.1	56.4	299 574.5	27.2	22.1	50.7
Дундговь	226 072.5	55.1	14.1	30.7	252 499.2	58.5	13.4	28.1
Өмнөговь	404 035.8	22.5	42.9	34.7	540 349.3	19.7	53.3	27.0
Сэлэнгэ	555 423.0	23.9	48.1	28.0	575 498.6	19.1	53.2	27.7
Төв	510 608.8	49.4	27.6	23.0	489 979.4	43.6	31.8	24.6

* Нөөц, ашиглалтын хүснэгтийн 2014 -2016 оны үр дүнгээр тодотгоов.

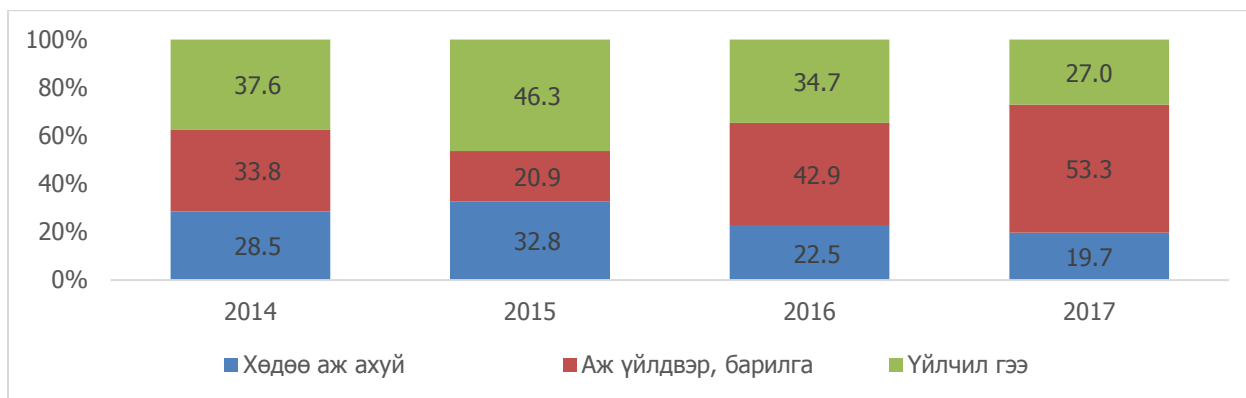
** Урьдчилсан гүйцэтгэл

ЗУРАГ 2. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН 2014-2017 ОНООР /сая төг/

Өмнөговь аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2014-2015 онуудад нэлээд бууралттай байсан боловч 2016-2017 онуудад тогтвортой өсөлттэй байгаа нь дээрх графикаас тодорхой харагдаж байна. /ЗУРАГ 2/

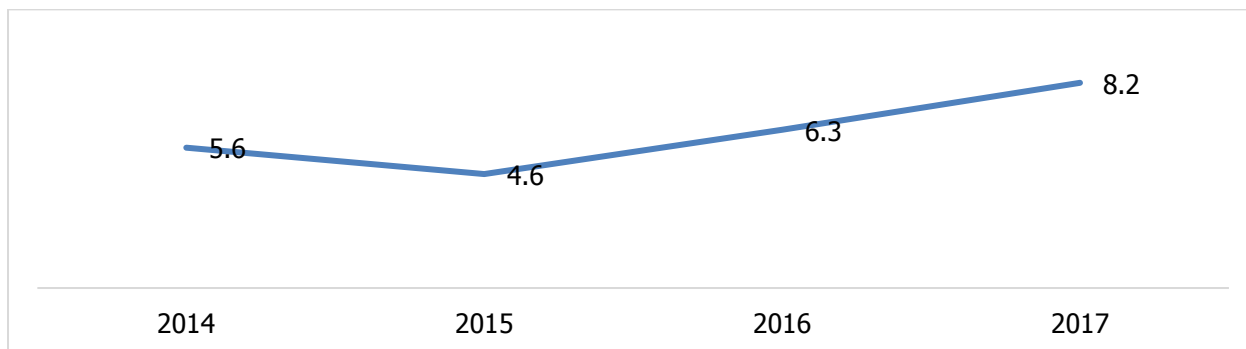
ЗУРАГ 3. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД /салбаруудын эзлэх хувь/

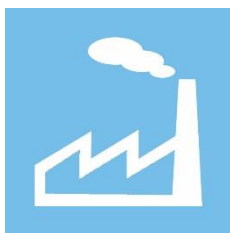
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнийг салбараар нь авч үзвэл: Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуйн салбар 19.7 хувь, Аж үйлдвэр, барилгын салбар нь 53.3 хувь, Үйлчилгээний салбар 27.0 хувийг тус тус эзэлж байна. /Хүснэгт 4/, /Зураг 3/

Нэг хүнд ногдох Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн нь 2014 онд 5.6 сая, 2015 онд 4.6 сая, 2016 онд 6.3 сая, 2017 онд 8.2 сая төгрөгт хүрсэн байна. Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн нь 2015 оноос 2.9 сая, өнгөрсөн оноос 3.7 сая төгрөгөөр өссөн үзүүлэлттэй байна./Зураг 4/

Зураг 4. НЭГ ХҮНД НОГДОХ ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН / сая.төг/

4. АЖ ҮЙЛДВЭР

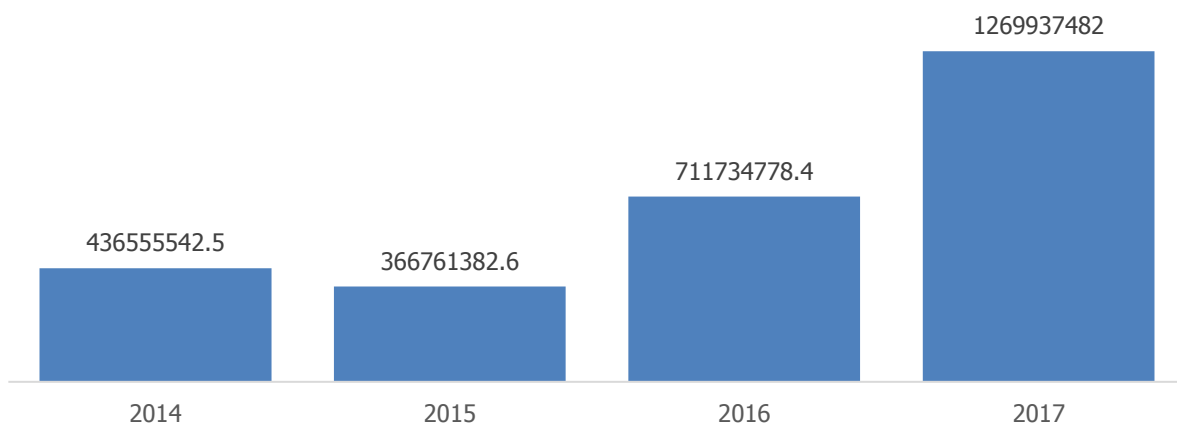
2017 онд аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн 1268.6 тэрбум төгрөг болж 2014 оноос 2.9 дахин буюу 832.1 тэрбум төгрөгөөр өссөн байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 78.6 хувиар буюу 558.7 тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна. /Хүснэгт-5/ /ЗУРАГ 5/

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний эзлэх хувиар нь авч үзвэл: уул, уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн борлуулалт 99.6 хувь буюу 1264.8 тэрбум төгрөгийн эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 5. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, 2014-2017 он, үнийн дүнгээр

Бүтээгдэхүүний нэрс	Үнийн дүнгээр (мян.төг)				<u>2017</u> 2016
	2014	2015	2016	2017	
Чулуун нүүрс	431184237.2	361337455.1	705142136.1	1264798536	179.4
Алт	93252.5	0	253346.5	0	0
Дулааны эрчим хүч	2183701.9	2463245.9	2470555	2524017.5	102.2
Хиамны зүйл	338027.7	183019	70863.8	0	0
Боловсруулсан шингэн сүү	180689.2	119677.8	72313.7	96220.1	133.1
Нарийн боов	20502.2	116828.2	235139.5	13339.5	5.7
Хэвийн боов	8600	306526	124930	0	0
Талх	26074.8	67057.4	182251	0	0
Хэрчсэн гурил		18520	62730	0	0
Банш, бууз, хуушуур	1374		36036	0	0
Архи	370323.5	324750.8	299512.7	227176.3	75.8
Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	398202	305967	51858.5	0	0
Түгээсэн цэвэр ус	502216.9	548483.2	613450.1	624383.5	101.8
Сувагжуулалт	270698	318673	373435.6	400116.2	107.1
Бүгд	43655542.5	366761382.6	709988558.5	1268683789	

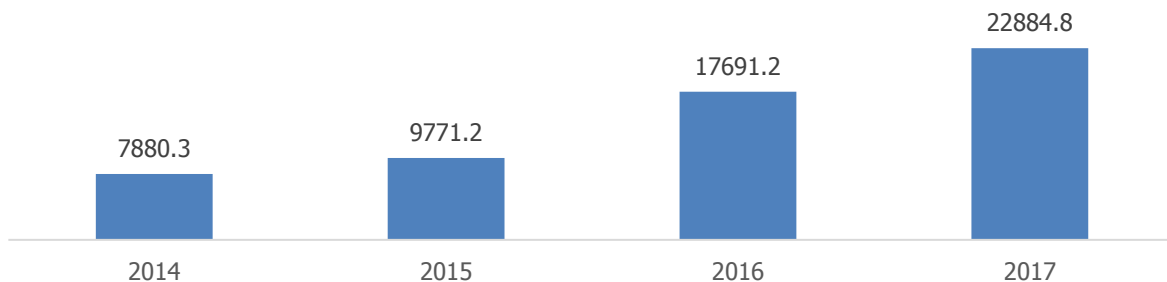
ЗУРАГ 5. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, 2012-2015 оноор, оны үнээр, сая.төг

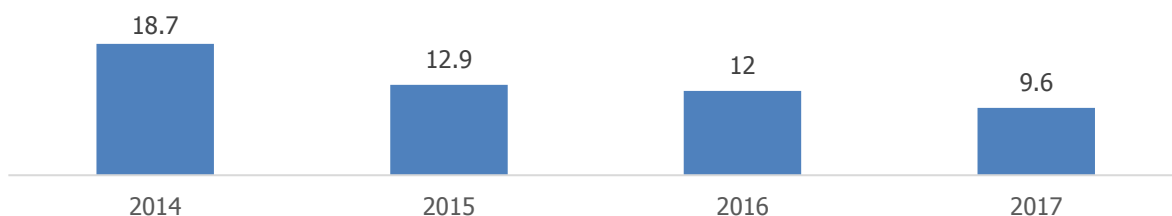
ХҮСНЭГТ 6. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, 2014-2017 он биет хэмжээгээр

Бүтээгдэхүүний нэрс	Хэмжих нэгж	Биет хэмжээ				<u>2017</u> 2016
		2014	2015	2016	2017	
Чулуун нүүрс	мян.тн	7880.3	9771.2	17691.2	22884.8	129.4
Алт	кг	1.4		3.1	0	0
Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	40.1	43.5	50.1	50.6	101
Хиамны зүйл	тн	67.6	34.7	14.6	0	0
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	63.8	47.3	28.8	43.8	152.1
Нарийн боов	тн	8.5	47.9	118.6	7.5	6.3
Хэвийн боов	тн	3	77.7	23.3	0	0
Талх	тн	24.5	56.5	156	0	0
Хэрчсэн гурил	тн		8.7	27.5	0	0
Банш, бууз, хуушуур	тн	0.3		8.8	0	0
Архи	мян.л	18.7	12.9	12	9.6	80
Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	мян.л	2412.5	1273.2	196.7	0	0
Түгээсэн цэвэр ус	мян.м3	221.4	228.1	253.1	272.6	107.7
Сувагжуулалт	мян.м3	155.1	169.3	195.6	213.9	109.4

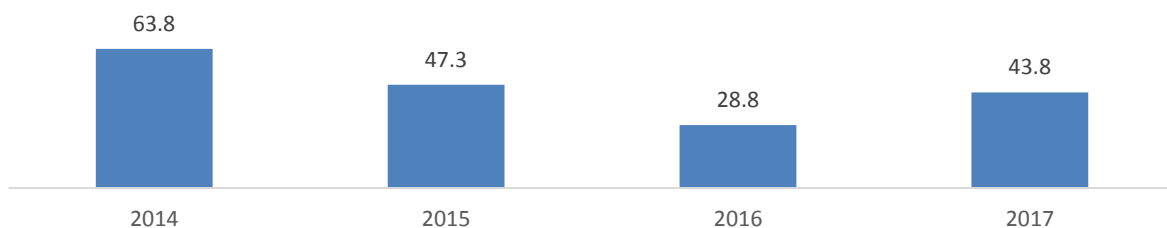
ЗУРАГ 6. ЧУЛУУН НҮҮРС ОЛБОРЛОЛТ, 2014-2017 он, мян.тн

ЗУРАГ 7. АРХИ СОГТУУРУУЛАХ УНДАА ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, 2014-2017 он, мян.л

ЗУРАГ 8. СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, 2014-2017 он, мян.л

4. БАРИЛГА

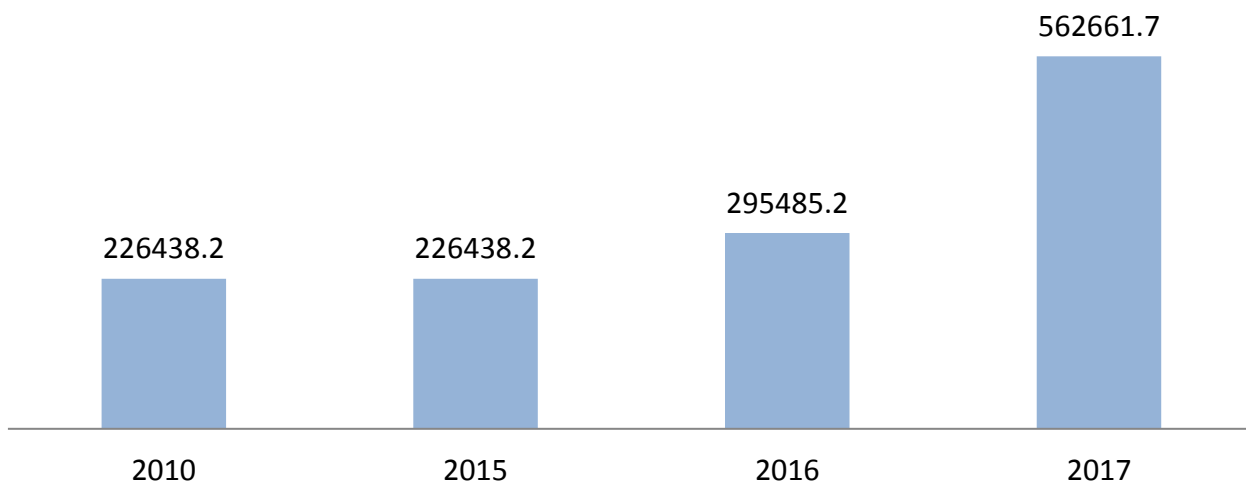
Барилга угсрат их засвар гэж барилга байшин барих болон инженерийн зориулалтаар зам гүүр, далан угсрах зэрэг инженерийн бусад байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэгдсэн үйл ажиллагааг ойлгоно.

ХҮСНЭГТ 7. БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ сая.төг

	2010	2015	2016	2017
Улсын дүн	442743.9	2946448.8	2928735.2	2926822.1
Төвийн бүс	24798.1	419994.6	443219.8	821381.4
Говьсүмбэр	2443.5	17572.4	10689.8	3802.1
Дархан-уул	7424.3	57374.9	79659.2	38812.8
Дорноговь	1072.6	28878.8	17046.2	95213
Дундговь	2819.4	21406.3	11230.2	8003.1
Өмнөговь	226438.2	226438.2	295485.2	562661.7
Сэлэнгэ	35177.7	35177.7	9146.0	83716.1
Төв	33146.2	33146.2	19963.1	29172.6

Барилга угсралт, их засварын ажилд Өмнөговь аймаг 2017 онд 562.6 тэрбум төгрөгийн гүйцэтгэл хийсэн нь 2016 оноос 1.9 дахин өсч бүсийн дүнд 68.5 хувь, улсын дүнд 19.2 хувийг эзэлж байна.

ЗУРАГ 9. БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ сая.төг

5.ТЭЭВЭР, ХОЛБООНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО, РАДИО ЦЭГИЙН ТОО ТЭЭВЭР ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Тээврийн салбарын статистик үндсэн үзүүлэлтүүдэд ачаа эргэлт, тээсэн ачаа, зорчигч эргэлт, авто машины тоо, шилжүүлсэн тонн.км, ажиллагсдын тоо орлого зэрэг орно.

Авто тээврийн статистик мэдээ тайланг аж ахуйн нэгжүүдээс аймгийн статистикийн хэлтэс цуглуулан авч нэгтгэн Улсын бүртгэл

статистикийн ерөнхий газарт дамжуулдаг.

Тээсэн ачаа эргэлт: Нийт тээвэрлэсэн ачааны хэмжээг зөөвөрлөсөн зайгаар үржүүлсэн үзүүлэлт

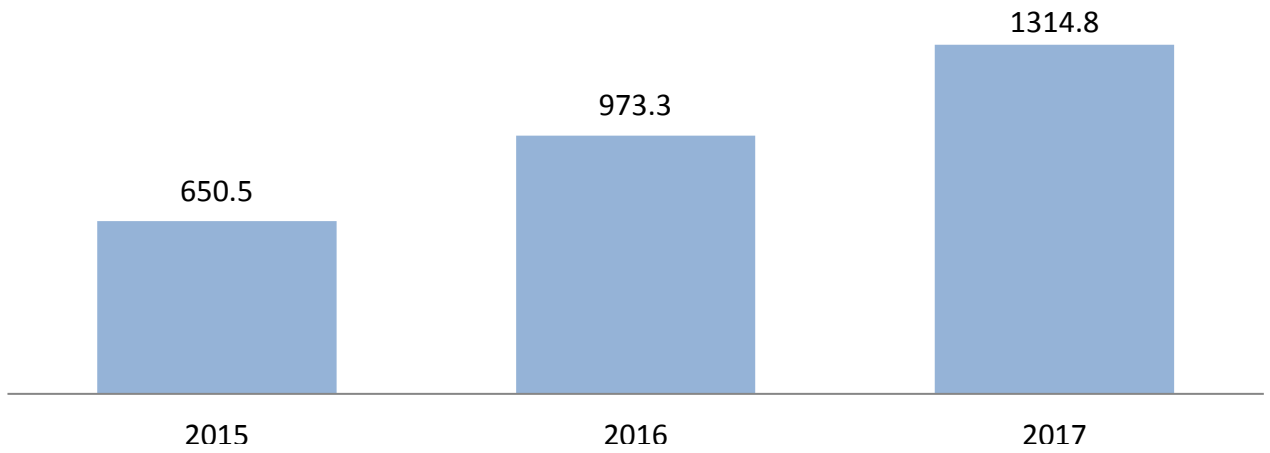
Зорчигч тээвэр эргэлт: Нийт зорчигчдын тоог тээвэрлэсэн зайгаар үржүүлсэн хэмжээ

2017 онд 437.5 мян.тн ачаа тээвэрлэж, 65206.6 мян.тн.км-ийн ачаа эргэлт хийсэн нь өнгөрсөн оноос тээсэн ачаа 2.9 хувиар буюу 12.25 мян.тн-оор өсч, ачаа эргэлт 2.3 дахин өссөн гүйцэтгэлтэй байна. Тээвэр бүхий байгууллагууд 1314.8 мян.хүн тээвэрлэж, 172261.6 мян.хүн.км-ийн зорчигч эргэлт хийсэн нь өнгөрсөн оноос Зорчигч тээвэрлэлт 35.1 хувиар буюу 341.5 мян.хүнээр өсч, зорчигч эргэлт 46.1 хувиар буюу 54375.2 мян.хүн.км-ээр буурсан гүйцэтгэлтэй байна. Тээврийн орлого 12725.8 сая төгрөг болж өнгөрсөн оноос 2.5 хувиар буюу 332.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

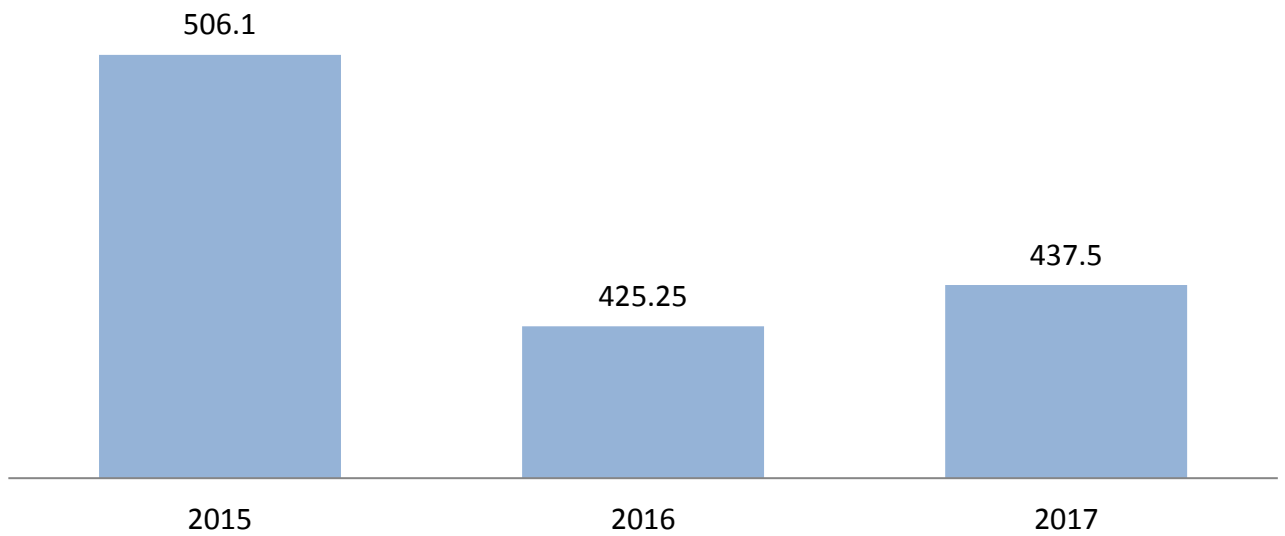
ХҮСНЭГТ 8. ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	Хэмжих	2015	2016	2017	2017
	нэгж				2016
Ачаа эргэлт	мян.тн.км	51041	28307.3	65206.6	230.4
Тээсэн ачаа	мян.тн	506.1	425.25	437.5	102.9
Зорчигч эргэлт	мян.хүн.км	126265.8	117886.4	172261.6	146.1
Үүнээс: дотоодод	мян.хүн.км	126265.8	117886.4	172261.6	146.1
Тээсэн зорчигч	мян.хүн	650.5	973.3	1314.8	135.1
Үүнээс: дотоодод	мян.хүн	650.5	973.3	1314.8	135.1
Тээврийн орлого	сая.төг	13528	13058.5	12725.8	97.5
Тээврийн ажиллагсад	хүн	251	276	466	168.8

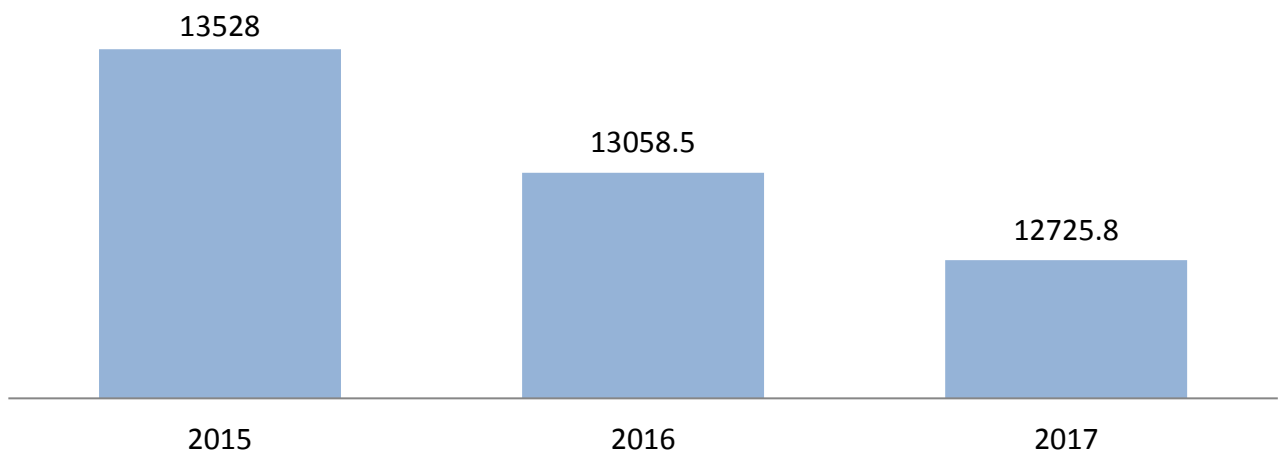
ЗУРАГ 10. ТЭЭСЭН ЗОРЧИГЧ 2015-2017, мян.хүн

ЗУРАГ 11. ТЭЭСЭН АЧАА 2015-2017, мян.км

ЗУРАГ 12. ТЭЭВРИЙН ОРЛОГО 2015-2017, сая.төг

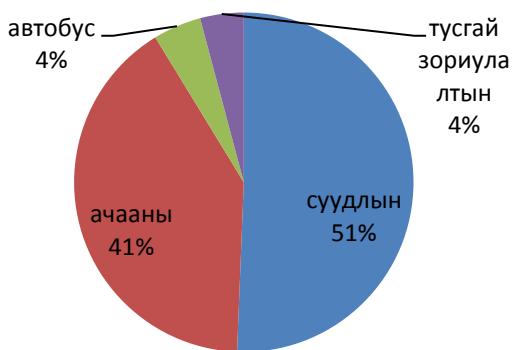
ХҮСНЭГТ 9. АВТО ТЕХНИКИЙН УЛСЫН ҮЗЛЭГ

Аймаг нийслэл	2010	2015	2016	2017	Үүнээс:						
					Төрлөөр				Ашигласан хугацаагаар		
					суудлын	ачааны	автобус	тусгай зориулалтын	3 жил хүртэл	4-9 жил	10-аас дээш
Бүгд	254 486	482 049	499 152	536 399	388 448	120 751	18 550	8 650	9 981	104 075	422 343
Төвийн бүс	28402	50 119	54206	60 425	35877	20 743	2436	1 369	500	10 053	49 872
Говьсүмбэр	817	1 865	2 269	2 333	1 673	523	74	63	21	313	1 999
Дархан-Үул	5 296	9 485	9 725	9 152	6 188	2 489	353	122	44	1 080	8 028
Дорноговь	4 317	8 406	9 268	11 155	7 652	2 767	424	312	99	1 339	9 717
Дундговь	2 456	3 144	2 961	2 954	1 770	895	226	63	14	233	2 707
Өмнөговь	5 293	11 769	13441	16 487	8 348	6 700	755	684	254	5 349	10 884
Сэлэнгэ	5 048	7 640	8 404	10 403	6 237	3 769	319	78	50	1 152	9 201
Тов	5 175	7 810	8 138	7 941	4 009	3 600	285	47	18	587	7 336

Эх үүсвэр: Авто тээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын мэдээлэл

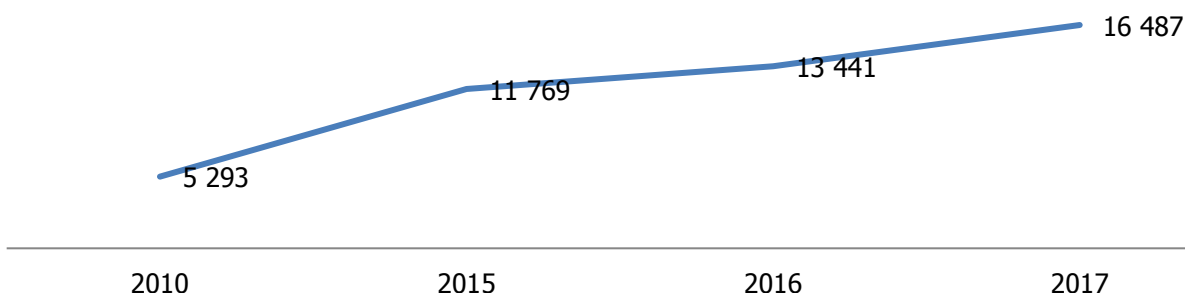
Улсын хэмжээний нийт 536.4 мянган авто машины 3.07 хувийг манай аймагт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгсэл эзэлж байна. Манай аймгийн хэмжээнд 2017 онд авто техникийн улсын үзлэгээр бүх төрлийн авто машин 16487 болж өнгөрсөн оноос 22.6 хувиар буюу 3046 тээврийн хэрэгслээр өссөн байна.

ЗУРАГ 13. АВТО МАШИНЫ УЛСЫН ҮЗЛЭГИЙН ДҮН 2017 он /бүтцээр/

Авто машиныг төрлөөр нь авч үзвэл: 51 хувь буюу 8.3 мянга нь суудлын авто машин, 41 хувь буюу 6.7 мянга нь ачааны, 4 хувь буюу 755 автобус 4 хувь буюу 684 тусгай зориулалтын авто машин байна. Авто машины тоо 2010 оноос 3.1 дахин, 2015 оноос 40 хувиар тус тус өссөн байна.

ЗУРАГ 14. АВТО МАШИНЫ УЛСЫН ҮЗЛЭГИЙН ДҮН /2010, 2015-2017 он/

ХОЛБООНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО, РАДИО ЦЭГИЙН ТОО

Холбооны нийт орлого,үүнээс хүн амаас орсон орлого телефон болон радио цэгийн тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтийг харуулав.

Нийт орлого Холбооны үйл ажиллагааны нийт орлого гэдэгт цахилгаан холбоо, хөдөлгөөнт холбоо, мэдээллийн технологи, шуудангийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгж,байгууллагуудын тайлант хугацааны нийт орлогыг оруулна.

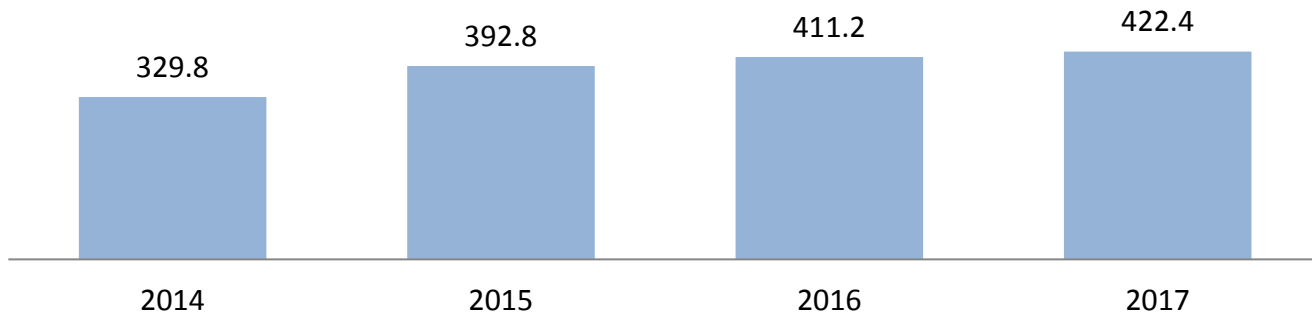
Үүрэн телефон хэрэглэгч Тухайн байгуулсан сүлжээний хүрээнд хөдөлгөөнтэй /нэгээс нөгөө үүрт шилжих/ашиглах боломжтой утасгүй холбооны хэрэглэгч юм.

ХҮСНЭГТ 10. ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

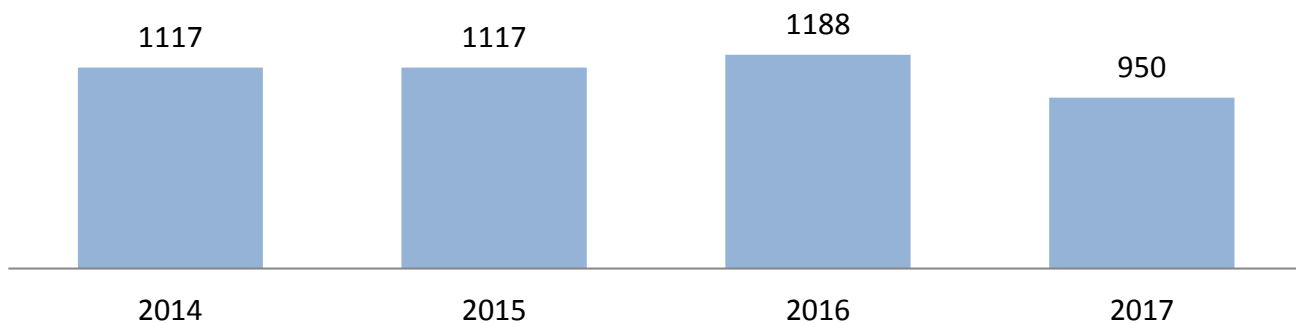
	Хэмжих нэгж	2014	2015	2016	2017	2017/2016
Нийт орлого	сая.төг	329.8	392.8	411.2	422.4	102.7
Хүн амаас олох орлого	сая.төг	148.4	148.1	165.8	64.5	38.9
Телефон цэг	ш	1117	1117	1188	950	80.0

2017 онд холбооны нийт орлого 422.4 сая.төг болсон нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.7 хувиар буюу 11.2 сая төгрөгөөр өссөн байна. Хүн амаас орох орлого нь 64.5 сая.төг болж өнгөрсөн оноос 61.1 хувиар буюу 101.3 сая.төгрөгөөр буурсан байна. Нийт орлогын 15.2 хувийг хүн амаас орох орлого эзэлж байна.

ЗУРАГ 15. ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН НИЙТ ОРЛОГО 2015-2017 он сая.төг

ЗУРАГ 16. ТЕЛЕФОН ЦЭГИЙН ТОО 2015-2017 он

Дүгнэлт, санал

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний урьдчилсан гүйцэтгэлээр 2017 онд Өмнөговь аймаг Монгол улсын дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 2 хувь, төвийн бүсийн 20.1 хувь болох 540.3 тэр бум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж байгаагийн дээр нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 8.2 сая төгрөг болж улсын хэмжээнд Орхон аймаг, Улаанбаатар хотын дараа 5-т, аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт дүнгээр 287.9 тэрбумд хүрч Улаанбаатар, Орхон аймгийн дараа 4-т тус тус орж байна. Өмнөговь аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2014-2015 онуудад нэлээд бууралттай байсан боловч 2016-2017 онуудад тогтвортой өсөлттэй байгаа

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнийг салбараар нь авч үзвэл: Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуйн салбар 19.7 хувь, Аж үйлдвэр, барилгын салбар нь 53.3 хувь, Үйлчилгээний салбар 27 хувийг тус тус эзэлж байна.

Нэг хүнд ногдох Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн нь 2014 онд 5.6 сая, 2015 онд 4.6 сая, 2016 онд 6.3 сая, 2017 онд 8.2 сая төгрөгт хүрсэн байна. Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн нь 2015 оноос 2.9 сая, өнгөрсөн оноос 3.7 сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Өмнөговь аймгийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлд тусгагдсан ажлын хүрээнд Орон нутгийн дэд бүтцийн хөгжлийг сайжруулах, автозамын сүлжээг нэмэгдүүлэх ажлыг эрчимжүүлж, сүүлийн 5 жилд орон нутгийн төсвөөс томоохон хөрөнгө оруулалт хийгджээ.

Барилга угсралт, их засварын ажилд Өмнөговь аймаг 2017 онд 562.6 тэрбум төгрөгийн гүйцэтгэл хийсэн нь 2016 оноос 1.9 дахин өсч бүсийн дүнд 68.5 хувь, улсын дүнд 19.2 хувийг эзэлж байна.

Өмнөговь аймгийн төв Даланзадгад сумын “ШИНЭ СУУРЬШЛЫН БҮС”-ийн бүтээн байгуулалтын ажлыг 90 га газарт дэд бүтэц, инженерийн шугам сүлжээг 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар орон нутгийн 22.4 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар бүрэн хийж дуусгасан. Төлөвлөлтийн дагуу барилга, байгууламж, орон сууц барих ажлыг нийт 26.1 тэрбум төгрөгийг зарцуулж нийт 48.5 тэрбум төгрөгийг зарцуулж барьж байгуулаад байна. Төлөвлөлтийн дагуу 2010-2025 он хүртэл бүх ажлууд хийгдэж 2376 өрх, 9138 хүн оршин сууна. Нийт 120 нийтийн орон сууц, 138 хувийн орон сууц баригдахаар төлөвлөгдсөн.

2011 оноос манай аймагт тээвэр авто замын газар байгуулагдсан нь тээврийн салбарын үйл ажиллагааг нэгдсэн удирдлагаар хангаж ажиллах таатай орчинг бүрдүүлсэн. Тус аймгийн тээврийн салбарын дийлэнх хэсэг нь хувьчлагдаж, хувийн тээврийн үйлчилгээ зонхилж байгаа ч шуудан тээврийн үйлчилгээ сэргэж, авто вокзалшинээр баригдаж шинээр нэгдсэн зохион байгуулалтад орж байна. Одоо Улаанбаатар Даланзадгад хоёрын хооронд хоногт 2 удаа, аймгийн зүүн талын сумдад 7 хоногт 2 удаа зорчигч тээврийн үйлчилгээг нийслэлээс шууд үзүүлдэг, хөдөөгийн сумдад аймгийн төвөөс 7 хоног бүрт 2 удаа шуудан хүрч үйлчилж байна. Иймд тээврийн салбарын үзүүлэлтүүд сүүлийн жилүүдэд жилээс жилд өссөн үзүүлэлттэй байна.

2017 онд 437.5 мян.тн ачаа тээвэрлэж, 65206.6 мян.тн.км-ийн ачаа эргэлт хийсэн нь өнгөрсөн оноос тээсэн ачаа 2.9 хувиар буюу 12.25 мян.тн-оор өсч, ачаа эргэлт 2.3 дахин өссөн гүйцэтгэлтэй байна. Тээвэр бүхий байгууллагууд 1314.8 мян.хүн тээвэрлэж, 172261.6 мян.хүн.км-ийн зорчигч эргэлт хийсэн нь өнгөрсөн оноос Зорчигч тээвэрлэлт 35.1 хувиар буюу 341.5 мян.хүнээр өсч, зорчигч эргэлт 46.1 хувиар буюу 54375.2 мян.хүн.км-ээр буурсан гүйцэтгэлтэй байна. Тээврийн орлого 12725.8 сая төгрөг болж өнгөрсөн оноос 2.5 хувиар буюу 332.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Сүүлийн жилүүдэд холбоо харилцааны систем эрчимтэй хөгжиж бүх сум шилэн кабелийн сүлжээ, үүрэн холбооны 3-5 операторт холбогдсноор хүссэн цагтаа хэрэгцээт мэдээллээ олж авах, дэлхий аль ч өнцөгт холбоо тогтоох боломж бүрдээд байна. Үүнтэй зэрэгцээд холбооны салбарын үзүүлэлтийн нэг болох суурин утасны тоо жил ирэх тусам унаж байна.

ХОЙШИД ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧИГЛЭЛЭЭРХ САНАЛ:

- Шинээр байгуулагдаж байгаа Аж ахуйн нэгж байгууллагууд онцгой зөвшөөрөл авахын тулд 1-2 хүний бүрэлдхүүнтэй ХХК болж үүсч байгаа нь санхүүгийн талаар ямар ч мэдэгдэхүүнгүй нэг гэрийн хоёр хүн дарга, нягтлан гэж бүртгүүлснээс статистикийн мэдээ тайлан гаргах, АШБ хөтлөх талаар ямар ч ойлгоцгүй байна. Иймд ААН Байгууллага шинээр бий болоход тодорхой босго тавьж өгөх шаардлага гарч байна.
- Манай статистикийн 21-ний мэдээ болон холбооны мэдээний хугацаа нь сангийн яамны мэдээний хугацаанаас зөрж байдаг учир аж ахуйн нэгжүүдийн мэдээ тайлан зөрөх тохиолдол гардаг хугацааг адил болгох тал дээр анхаарах нь зүйтэй байна.
- Үүрэн телефоны операторууд манай аймагт иргэд хөдөлмөрчдийн хэрэгцээг хангаж ажиллаж байгаа нь нэг талаар сайн үзүүлэлт боловч, зах зээлийн өрсөлдөөн ихтэй, төвдөө төвлөрсөн удирдлагатай тайлан баланс гардаггүй гэдгээр манай статистик мэдээлэлд хамрагдах боломжгүй байдаг Хойшид үүрэн телефонууд аймагтаа нэгдмэл удирдлаган дор мэдээлэлд хамрагдаж байх нь хуулийн заалтад нийцэх юм.
- Манай аймагт бүртгэлтэй хотоос үйл ажиллагаагаа удирдаж явуулж байдаг тээврийн компани байна. Энэ компанийн мэдээллийг оршин байгаа дүүргийн статистикийн хэлтсээр авахуулж авч болох эсэх.
- Манай аймагт бүртгэлтэй хотоос үйл ажиллагаагаа удирдаж явуулж байдаг уул уурхайн компани маш олон байна. Эдгээр компанийн мэдээллийг үй ажиллагаа явуулж байгаа орон нутгийн статистикийн нэгжээр мэдээллийг авахуулах тал дээр анхаарч ажиллах.

Энэхүү судалгааны хамрах хугацаа нь 2010, 2014, 2015, 2016, 2017 оны гүйцэтгэлээр харууллаа.

Ашигласан материал:

Жилийн эцсийн мэдээ, тайлан мэдээнүүд

ДНБ-ний тооцоо улс, аймаг, 2014-2017 оны статистикийн эмхтгэл

Хүн ам өрхийн бүртгэлийн сангийн үзүүлэлт зэргийг ашиглав.